

HET CATECHUMENAAT IN ONS BISDOM

Een traject naar het doopsel

© Filip Muller

**VIRGINIE CARLASSARA,
EDUCATIEF MEDEWERKER CCV
BISDOM BRUGGE**

‘Het is een bemoedigend teken dat er mensen zijn die er opnieuw bewust voor kiezen christen te worden. Ze zijn als het ware de ‘verkenners’ voor de wegen van het christen worden in een niet langer christelijke maatschappij en zij worden daarbij zelf verkondigers van het geloof.’ (Verklaring van de Belgische bisschoppen, Volwassen worden in geloof, nr 11)

Elk jaar klopt een tiental volwassenen aan onze kerkdeuren met de vraag om gedoopt te worden. Hun motieven zijn heel divers. Ze leerden het christelijk geloof via vrienden kennen en stellen vanuit deze sterke ervaring de vraag naar het doopsel. Of ze verlangen om kerkelijk te trouwen, om zelf dooppeter of -meter te zijn, of om godsdienstles te geven.

Deze vraag biedt heel wat kansen, ook voor de plaatselijke geloofsgemeenschap. We vinden het belangrijk dat de catechumenen voldoende tijd krijgen om te groeien en dat deze nieuwe mensen ter plaatse concreet kennis maken met de verschillende aspecten van het christen-zijn: gemeenschapsvorming, dienstbaarheid, gebed en liturgie, geloofsverdieping. Daarom gaat een groepje mensen uit de plaatselijke geloofsgemeenschap gedurende een langere tijd met de catechumeen op weg en samen (her)ontdekken ze de verschillende facetten van het christelijke geloof.

De verschillende fasen in de voorbereiding¹

Het catechumenaat duurt normaal gezien minstens een jaar, zodat de catechumeen een volledig liturgisch jaar heeft meegemaakt en voldoende tijd heeft doorgemaakt voor bekering en groei. De bisschoppen onderscheiden verschillende fasen. Het catechumenaat start met de opname van de kandidaat in de kerkgemeenschap van zodra hij of zij er klaar voor is. Dit is mogelijk bij de start van het werkjaar van de parochie, bij een bijzondere activiteit van de gemeenschap, of – zo gebeurt het meestal – op de eerste adventszondag. Aan deze eerste fase gaat een langere fase van verkenning vooraf, ook wel het pre-catechumenaat genoemd.

¹ Bisschoppenconferentie van België, Decreet over het catechumenaat, versie van 10/01/2019. De Bisschoppenconferentie van België legt momenteel de laatste hand aan een Decreet over het catechumenaat.

Op de eerste zondag van de veertigdagentijd nodigt de bisschop de catechumenen met hun familie en begeleiders uit in de Sint-Salvorkathedraal voor de viering van de uitverkiezing en naamopgave. De veertigdagentijd die daarop volgt is een intense voorbereidingsperiode op de ontvangst van de initiatiesacramenten tijdens de Paaswake. Doopsel, vormsel en eucharistie worden toegediend ofwel door de bisschop in de Sint-Salvorkathedraal, ofwel door de daartoe gedelegeerde pastoor of priester in de parochie van de catechumeen. Nadien loopt tot Pinksteren de tijd van de mystagogie, waarin de nieuwgedoopte verder ingroeit in de liturgie en de kerkgemeenschap.

“Geloof werkt niet in trapjes omhoog of in mijlen ver.”

In principe neemt de voorbereiding dus anderhalf jaar in beslag, waarbij het concrete traject wordt uitgestippeld in overleg tussen de lokale geloofsgemeenschap, de catechumeen en de verantwoordelijken van het bisdom. Bij wijze van uitzondering – wanneer de pastorale, civiele of menselijke situatie van de kandidaat dit vereist – kan hiervan worden afgeweken.

GETUIGENIS: “Ben ik nu begeleider of catechumeen?”

Hij (wenst anoniem te blijven) had een vraag: “Kan ik gedoopt worden?” Ook ik had een vraag: “Wanneer dient zich in mijn omgeving eens iemand aan die de weg van het catechumenaat wil gaan en die ik mag begeleiden?” En zo gingen we samen op weg, gesteund door het team van de pastorale eenheid.

Voor hem was God geen vreemde meer. Hij woonde al geruime tijd in België en kon de beleving van het christen-zijn al ervaren. We werkten rond zes ontmoetingen met Jezus Christus (uit “Stapstenen voor catechumenen”). Via Bijbeltekst, gebed, een getuigenis, een film, bestaande kerkelijke teksten,... ontmoetten we God als diegene die ons ziet, ons aanspreekt, ons vergeving schenkt en ons laat voelen wat zijn droom is met elk van ons. Ook stak hij een handje toe bij bijvoorbeeld de koffiestop van Broederlijk Delen.

Een ontmoeting met de bisschop in Brugge om opgenomen te worden als geloofsleerling, was een van de hoogtepunten. De fijne ontvangst in het bisschopshuis, het vertrouwen dat daar in de lucht hing, de vriendschappelijke omgang met de andere geloofsleerlingen en de viering in de kathedraal lieten een diepe indruk na. “Wie ben ik nu, begeleider of catechumeen?”, vroeg ik me af. “Wellicht beide”, gaf ik mezelf als antwoord. Ik sta niet verder dan die zeven enthousiaste jonge mensen. Wat doen zij als toekomstige gedoopten en wat doe ik (al of nog niet) als gedoopte christen? Geloof werkt niet in trapjes omhoog of in mijlen ver. Geloof is elke dag opnieuw beginnen en ontdekken dat God liefde is, en dat die Liefde een geschenk is dat je helpt om te bouwen aan Gods Rijk van vrede voor alle mensen.

“God zit in je hart, in je binnenste”, vertelde hij me. Hij voelde het, ik zag een tinteling in zijn ogen. En ik, ik had daar niets meer aan toe te voegen. Hij was er klaar voor. Ik ook. Ik mocht zelfs zijn doopmeter zijn. Het doopsel vond plaats in een bomvolle kerk tijdens de Paaswake.

Magda Vanderheere

Contact en info

Wie gedoopt wil worden, neemt contact op met de pastoor van zijn of haar woonplaats/pastorale eenheid of met Nathalie Verstraete (nathalie.verstraete@bisdombrugge.be), verantwoordelijke voor het catechumenaat in het bisdom Brugge. Virginie Carlassara (virginie.carlassara@ccv.be) gaat daarna in gesprek met de begeleider(s) om het geloofstraject uit te stippelen in voorbereiding op dit doopsel.

In het bisdom Brugge wordt werk gemaakt van een folder die eind september ter beschikking zal zijn. De folder kan opgevraagd worden bij virginie.carlassara@ccv.be. Meer info vind je ook op www.catechesebrugge.be/doopsel.